

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 18 kwietnia 2023 r.

Poz. 2409

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.128.2023.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 13 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572)

stwierdzam nieważność

Załącznika do uchwały Nr LV/436/2023 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie *ustalenia opłat za usługi cmentarne na cmentarzach komunalnych położonych na terenie Gminy Chojna, w zakresie liczby: 300,00, zamieszczonej w kolumnie 5, wierszu 1.5 Tabeli.*

Uzasadnienie

W dniu 24 marca 2023 r Rada Miejska w Chojnie podjęła uchwałę Nr LV/436/2023 w sprawie ustalenia opłat za usługi cmentarne na cmentarzach komunalnych położonych na terenie Gminy Chojna.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 29 marca 2023 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowią przepisy art. 2 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych¹⁾, zgodnie z którym utrzymanie cmentarzy komunalnych i zarządzanie nimi należy do właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), na których terenie cmentarz jest położony oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej²⁾, który stanowi, że jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Nie budzi wątpliwości, że ustalenie przez radę gminy wysokości opłat na podstawie ustawy o gospodarce komunalnej odbywa się w drodze uchwały, która należy do kategorii aktów prawa miejscowego. Zasada praworządności, o której mowa w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej³⁾ wymaga, aby materia regulowana wydanym aktem prawa wynikała z upoważnienia ustawowego, nie przekraczała zakresu tego upoważnienia, ale także realizowała wszystkie obowiązki z upoważnienia tego wynikające. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy samorządu terytorialnego wydają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Akty prawa miejscowego, jako źródło powszechnie obowiązującego prawa o ograniczonym zasięgu terytorialnym (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP), są aktami normatywnymi niższego rzędu, powinny być one zatem zgodne z aktami prawnymi hierarchicznie wyżej usytuowanymi.

W orzecznictwie sądownoadministracyjnym wyrażono pogląd, zgodnie z którym upoważnienie do określenia wysokości opłat, jakie wynika z ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, należy odczytywać w kontekście art. 7 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy, które stanowią, że:

¹⁾ Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1947 z późn. zm.).

²⁾ Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

2. Po upływie lat 20 ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakakolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok.

Wymogu tego, zdaniem organu nadzoru, nie spełnia zapis dotyczący pobierania opłaty w wysokości 300,00 zł za kontynuację po 20 latach prawa do grobu ziemnego przeznaczonego do chowania urn (kolumna 5, wiersz 1.5 Tabeli zamieszczonej w Załączniku do uchwały). Treść tej regulacji nie uwzględnia bowiem zastrzeżenia wynikającego z art. 7 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, z którego wynika, że w przypadku chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok nie pobiera się kolejnej opłaty po 20 latach.

Ustawodawca w art. 7 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych przesądził jednoznacznie, że po pierwsze – jest możliwe użycie grobu murowanego przeznaczonego do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby przed upływem 20 lat oraz grobu do chowania urn, zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok, po drugie – co ma znaczenie w przedmiotowej sprawie – uprawnieni do ww. grobów nie tylko nie muszą po upływie 20 lat przedłużać tego prawa, ale także uiszczać ponownej opłaty (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 66/10, wyrok WSA w Szczecinie z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt I SA/Sz 552/20).

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, wobec wykazania, że Załącznik do uchwały Nr LV/436/2023 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie ustalenia opłat za usługi cmentarne na cmentarzach komunalnych położonych na terenie Gminy Chojna, w części w sposób istotny narusza przepisy ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, w szczególności art. 7 ust. 2 i ust. 3, stwierdzenie jego nieważności, w zakresie liczby: 300,00, zamieszczonej w kolumnie 5, wierszu 1.5 Tabeli, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski